

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 419/2018-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti REALITY VĚŘITEL CZ s. r. o., Jateční 178/34, Klíše, Ústí nad Labem, Česká republika, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Potočná 650/135B, Trenčín, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Dušan Ažaltovič, pre namietané porušenie jej „ústavného práva na spravедlivý proces“ uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 K 18/2005-1905 z 21. marca 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 8/2018 z 20. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti REALITY VĚŘITEL CZ s. r. o. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. augusta 2018 elektronicky a 31. augusta 2018 poštou sa obchodná spoločnosť REALITY VĚŘITEL

CZ s. r. o., Jateční 178/34, Klíše, Ústí nad Labem, Česká republika (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 K 18/2005-1905 z 21. marca 2018 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 8/2018 z 20. júna 2018, pretože nimi malo dôjsť k porušeniu jej „ústavného práva na spravедlivý proces, a to celkovo ve čtyřech rovinách:

- a) *O návrhu Stěžovatele nerozhodoval nezávislý a nestranný soud*
- b) *Soudy nižších stupňů neaplikovaly objektivní test při posuzování vyloučení soudce*
- c) *Soudy nižších stupňů se v rozporu s ústavním právem nevypořádaly s důkazy a s argumentačními tvrzeními uplatněnými účastníky řízení*
- d) *Stěžovateli bylo odepřeno ústavní právo na zákonného soudce.“.*

2. V tejto súvislosti sťažovateľka odkazuje na čl. 82 a čl. 90 Ústavy Českej republiky a čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza LISTINA ZÁKLADNÝCH PRÁV A SLOBÔD ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „listina“).

3. Sťažovateľka k sťažnosti pripojila napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým zamietol jej návrh na odvolanie [REDAKOVANÉ] z výkonu funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu – [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým na základe odvolania sťažovateľky uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Základné práva a slobody vymedzuje čl. 11 až čl. 54 ústavy, ako aj čl. 5 až čl. 40 listiny. Postavenie listiny v právnom poriadku Slovenskej republiky možno vyvodit' najmä z čl. 152 ústavy, ktorý ustanovuje, že ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy zostávajú v Slovenskej republike v platnosti, ak neodporujú tejto ústave; meniť a zrušovať ich môžu príslušné orgány Slovenskej republiky (ods. 1), ako aj to, že výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou (ods. 4). Z formálneho aj materiálneho hľadiska možno listinu považovať za integrálnu súčasť ústavného systému Slovenskej republiky.

7. Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon; týmto je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je

zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

12. Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

13. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka sa na neho v minulosti obrátila viacerými sťažnosťami, ktoré boli z rôznych dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuté. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 171/2017 z 29. marca 2017 odmietol sťažnosť sťažovateľky (zastúpenú rovnakým advokátom) pre namietané porušenie jej základných práv a slobôd uznesením krajského súdu sp. zn. 4 K 18/2005 z 19. septembra 2016 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 33/2016 z 30. januára 2017 z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, pričom sťažovateľku poučil o tom, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde), a že pri svojom rozhodovaní je viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde), t. j. petitom. Možno preto vychádzať zo spoľahlivého predpokladu, že skôr poskytnuté informácie (poučenia) boli objektívne spôsobilé sprostredkovať sťažovateľke zásadu, že na ústavný súd sa nemožno obracať inak, ako v zastúpení advokátom, a že sťažnosť musí obsahovať aj ďalšie všeobecné a osobitné náležitosti, resp. spĺňať ďalšie procesné podmienky konania.

14. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že petit nie je formulovaný v súlade s čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy a § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a že sťažovateľka sa od neho nedomáha vyslovenia porušenia konkrétneho základného

práva alebo slobody, ale len zrušenia napadnutého uznesenia krajského súdu a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

15. Ústavný súd, akceptujúc autonómiu vôle navrhovateľov, ak zákon o ústavnom súde vyslovene neuvedie inak, nemá možnosť rozhodovať *ultra petitem* a rozširovať individuálnu ochranu ústavnosti nad rámec, ktorý navrhovatelia požadujú (navrhujú). Taká možnosť tu nie je ani v prípade, že by zo skutkového stavu opísaného v návrhu na začatie konania vyplývali porušenia ďalších článkov ústavy alebo medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách podľa čl. 7 ods. 5 ústavy. Bez aktívneho prístupu navrhovateľov ústavný súd zásadne nie je oprávnený ani povinný prijímať výroky, ktorých sa navrhovatelia v petite nedomáhali, hoci by sa javili ako účinný prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd. Preto treba za osobitne dôležitú považovať náležitosť návrhu spočívajúcu v tom, že navrhovateľ musí uviesť, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 a 4 zákona o ústavnom súde).

16. Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti tvrdí, že napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu malo dôjsť k porušeniu jej „ústavného práva na spravodlivý proces“, pričom odkazuje na čl. 82 a čl. 90 Ústavy Českej republiky, ktorú ako základný zákon Českej republiky v predmetnom konaní nemožno aplikovať, ako aj na čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 listiny (k tomu pozri bod 6).

17. Sťažnosť ako celok pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).

18. K sťažnosti bolo pripojené splnomocnenie sťažovateľky na jej zastupovanie advokátom v konaní pred ústavným súdom, v ktorom absentuje údaj o tom, že advokát splnomocnenie prijal.

19. Taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľky, ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Túto

úlohu plní inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

20. Advokát zastupujúci svojho klienta pred ústavným súdom je podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné; pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb. Tieto zákonom stanovené povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonať tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

21. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie predpísaných náležitostí.

22. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by

ním vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04). Skutočnosť, že sa sťažovateľka s názorom všeobecných súdov nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2018